

DBN-16080001050502 Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) (CBCS) Examination

June - 2022

Human Resource Management - 1

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

(2) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નના જવાબ લખો.

1	માનવ સંસાધન સંચાલનની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.	17.5
2	(a) માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપક (મેનેજર)ની લાયકાતો અને કાર્યો જણાવો. (b) માનવ સંસાધન સંચાલનના સિદ્ધાંતો જણાવો.	9 8.5
3	માનવ સંસાધન આયોજનના હેતુઓ અને લક્ષણો જણાવો.	17.5
4	માનવ સંસાધન આયોજનને અસરકર્તા પરિબળો જણાવો.	17.5
5	કાર્ય વિશ્લેષણ એટલે શું? કાર્ય વિશ્લેષણની પ્રક્રિયા અને લાભો જણાવો.	17.5
6	માનવ સંસાધન ભરતીનું મહત્વ અને ભરતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો વર્ણવો.	17.5
7	(a) આદર્શ વેતન પ્રથાના લક્ષણો જણાવો. (b) કાર્ય વેતન પ્રથાના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો.	9 8.5
8	શિસ્તનો અર્થ આપી, શિસ્તના પ્રકારો અને મહત્વ જણાવો. ગેરશિસ્તના કારણો કયા છે?	17.5

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Right side figures indicate marks.
(2) Write the answers of any four questions.

1	Give the definition of Human Resource Management. Explain its characteristics and scope.	17.5
2	(a) Explain the qualifications and functions of Human Resource Manager.	9
	(b) Explain the principles of Human Resource Management.	8.5
3	Explain the objectives and characteristics of Human Resource Planning.	17.5
4	Explain the affecting factors of Human Resource Planning.	17.5
5	What is job analysis? Explain its process and advantages.	17.5
6	Describe the importance and sources of human resource recruitment.	17.5
7	(a) Explain the characteristics of ideal wages system.	9
	(b) Explain the advantages and disadvantages of piece-wage system.	8.5
8	Give the meaning of discipline. Explain its types and importance. Which are the reasons for indiscipline?	17.5
